

Blockrestaurering i Rönne ås avrinningsområde

Vad

Blockrestaurering genomförs i delar av vattendrag som är påverkade av rätning och rensning. Blockrestaurering innebär att bortrensade block och stenar läggs tillbaka i vattendragsfåran för att återställa naturliga strukturer, funktioner och processer i de påverkade strömvattenmiljöerna, vilket främst gynnar strömvattenanknutna arter.

Var

De senaste åren har blockrestaureringar utförts på ett flertal platser inom Rönne ås avrinningsområde. I detta dokument tittar vi närmre på blockrestaureringar som har genomförts vid Dalamölla i Rössjöholmsån, vid Vedby i Bäljane å, samt vid Klintarp i Klövbäcken. På dessa platser har effekterna av restaureringarna följts upp genom provfiske, så kallat elfiske.

Figur 1. Karta över Rönne ås avrinningsområde (område inom den röda linjen) där platserna för de utvärderade åtgärder visas (rosa triangel).

Resultat

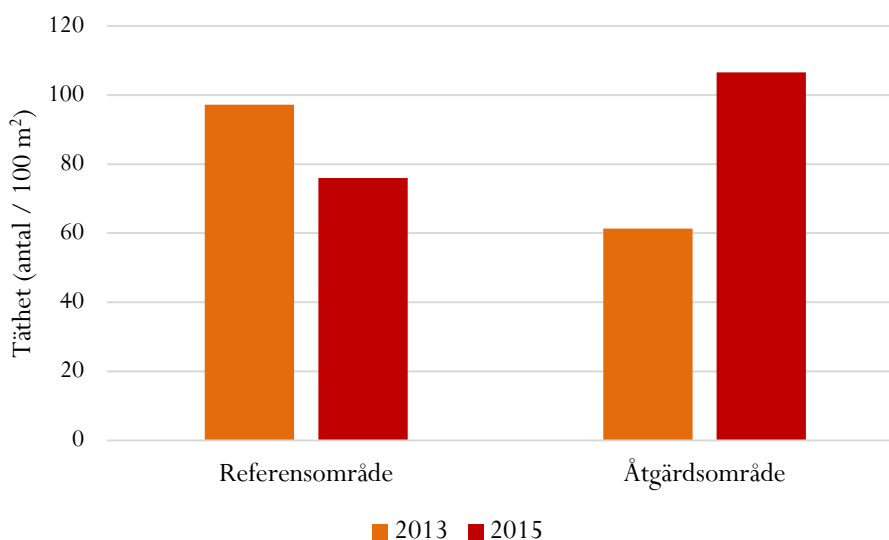
Dalamölla, Rössjöholmsån

Under sommaren 2014 utfördes blockrestaurering vid Dalamölla på en cirka 700 m lång sträcka av Rössjöholmsån. Inga definitiva vandringshinder återfinns nedströms platsen. För att utvärdera effekterna av åtgärden utfördes elfiske vid Dalamölla före (2013) respektive efter åtgärden (2015). Resultaten visar att lax har ökat markant i antal, även jämfört med ett icke-åtgärdat referensområde nedströms. Dessutom har bäcknejonöga och elritsa tillkommit, medan abborre och gädda inte påträffades.

Sammantaget tyder resultaten på att blockrestaureringen har lett till en mer naturlig strömvattenmiljö. Elfiskena visar på ett minskat inslag av lugnvattenanknutna arter och ett ökat inslag (och högre tätheter) av strömvattenanknutna arter efter åtgärden.

Tabell 1. Fångster vid elfiskelokalerna vid Dalamölla i Rössjöholmsån. Siffror anger beräknad täthet (antal/100 m²) för respektive art.

Datum	Abborre	Gädda	Bäcknejonöga	Elritsa	Lax	Sandkrypare	Ål	Öring	Antal arter
2013-10-09	0,6	1	0	0	61,3	0,8	0,5	2,6	6
2015-10-02	0	0	0,3	1,6	106,6	0,5	2,2	14,5	6

Figur 2. Mängd lax på elfiskelokal inom referensområde respektive åtgärdsområde Dalamölla före (2013) respektive efter (2015) utförd åtgärd. Staplar visar beräknad täthet av laxungar.

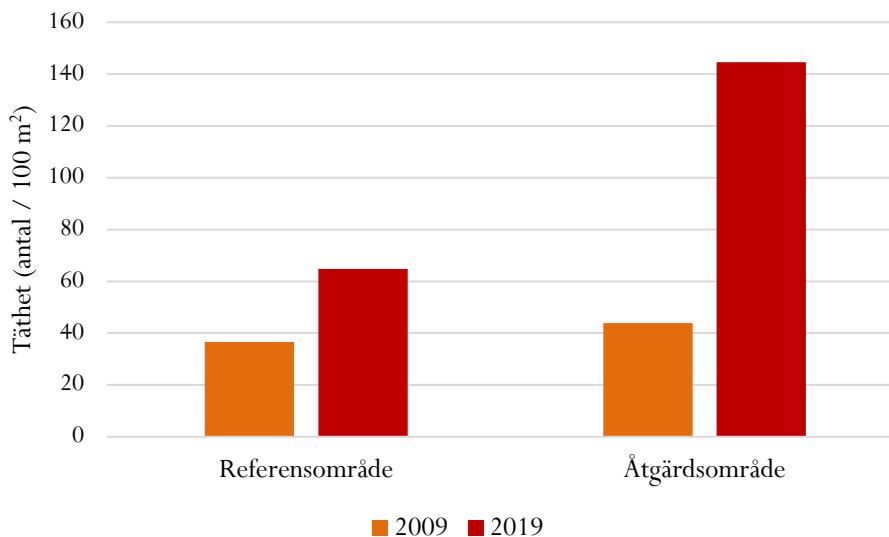
Vedby, Bäljane å

Under sommaren 2016 utfördes blockrestaurering vid Vedby på en cirka 700 m lång sträcka av Bäljane å. Inga definitiva vandringshinder finns nedströms åtgärdsplatsen. Elfisken har utförts vid Vedby under 2009. För att utvärdera effekterna av åtgärden utfördes elfiske även efter åtgärden (2019). Resultaten visar att lax har ökat markant i antal, även jämfört med ett icke-åtgärdat referensområde uppströms. Dessutom har elritsa tillkommit, om än i litet antal.

Sammantaget tyder resultaten på att blockrestaureringen har lett till en mer naturlig strömvattenmiljö. Elfiskena visar på ett större antal strömvattenanknutna arter samt högre tätheter av typiska strömvattenanknutna arter efter utförd åtgärd.

Tabell 2. Fångster vid elfiskelokalerna vid Vedby i Bäljane å. Siffrorna anger beräknad täthet (antal/100 m²) för respektive art.

Datum	Elritsa	Lax	Ål	Öring	Antal arter
2009-09-08	0	43,9	1,3	2,6	3
2019-08-22	12,6	144,6	0,9	5,5	4

Figur 3. Mängd lax på elfiskelokal inom referensområde respektive åtgärdsområde vid Vedby före (2009) respektive efter (2019) utförd åtgärd. Staplar visar beräknad täthet av laxungar.

2020-02-25

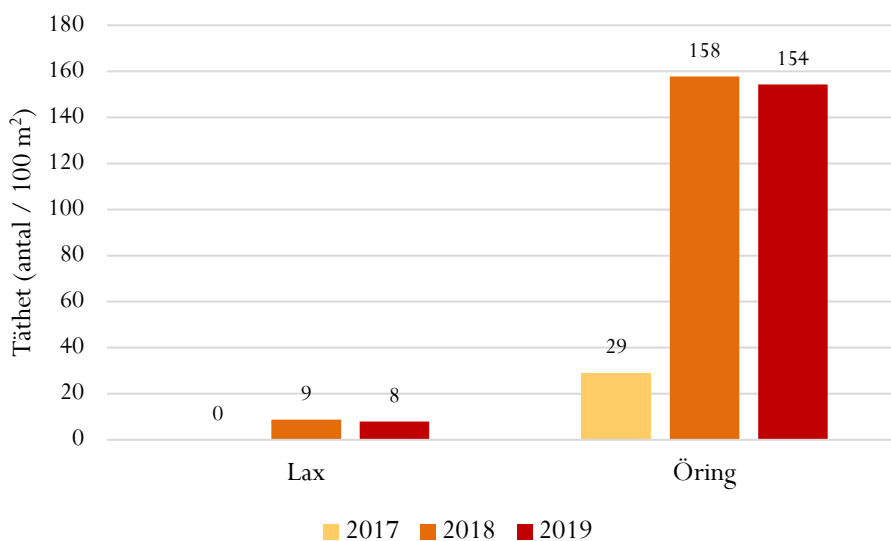
Klintarp, Klövbäcken

Under sommaren 2018 utfördes blockrestaurering vid Klintarp på en cirka 200 m lång sträcka av Klövbäcken. Restaureringen gjordes i samband med utrivningen av ett definitivt vandringshinder på platsen. För att utvärdera effekterna av åtgärderna utfördes elfisken ovan Klintarp före (2017) respektive efter utförd åtgärd (2018 och 2019). Resultaten visar att öring och ål har ökat markant i antal. Dessutom har lax, bäcknejonöga och signalkräfta tillkommit, medan elritsa ej påträffades. Anledningen till att lax inte ökat i samma utsträckning som öring är miljöerna i mindre vattendrag lämpar sig bättre för öring.

Sammantaget tyder resultaten på att spridningen av arter har ökat på platsen och att havsvandrande laxfisk tillkommit. Tidigare fanns stationär öring i ett begränsat antal. Elfiskena visar på högre tätheter av typiska strömvattenanknutna arter efter åtgärd.

Tabell 3. Fångster vid elfiskelokalen ovan Klintarp i Klövbäcken. Siffrorna anger beräknad täthet (antal/100 m²) för respektive art.

Datum	Elritsa	Bäcknejonöga	Lax	Signalkräfta	Ål	Öring	Art antal
2017-10-06	29,4	0	0	0	1,6	29,0	3
2018-09-18	0	1,5	8,7	1,8	54,1	157,8	5
2019-09-19	0	0	7,9	0	37,3	154,3	3

Figur 4. Mängd lax respektive öring på elfiskelokal vid Klintarp före (2017) respektive efter (2018, 2019) åtgärd. Staplar med värden visar beräknad täthet lax- respektive öringungar.

2020-02-25

Bilder

Dalamölla, Rössjöholmsån

Figur 5. Före fotografi av blockrensad strömsträcka vid Dalamölla, Rössjöholmsån. Block och sten har historiskt tagits från åfåran och lagts längsmed strandkanten.

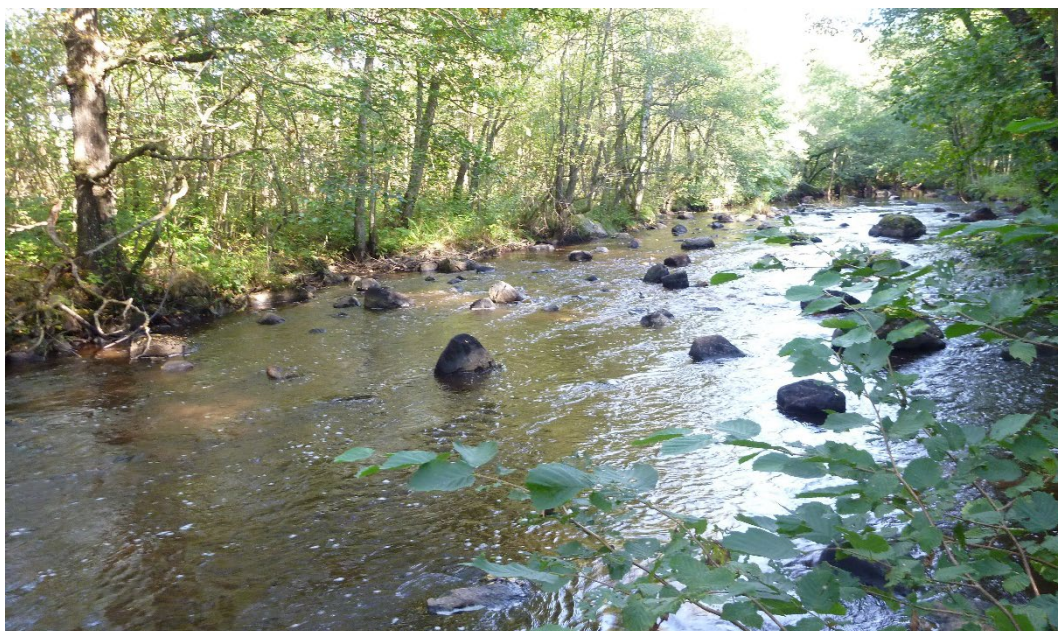
Figur 6. Fotografi efter åtgärd vid Dalamölla, Rössjöholmsån. Block och sten har tagits från rensvallar längsmed strandkanten och lagts tillbaka i åfåran.

2020-02-25

Vedby, Bäljane å

Figur 7. Före fotografi av blockrensad strömsträcka i Bäljane å. Block och sten har historiskt tagits från åfäran och lagts längsmed strandkanten.

Figur 8. Fotografi efter åtgärd vid Vedby, Bäljane å. Block och sten har tagits från rensvallar längsmed strandkanten och lagts tillbaka i åfäran.

2020-02-25

Klintarp, Klövbäcken

Figur 9. Före fotografi av blockrensad strömsträcka vid Klintarp, Klövbäcken. Block och sten har historiskt tagits från bäckfäran och lagts längsmed strandkanten.

Figur 10. Fotografi efter åtgärd vid Klintarp, Klövbäcken. Block och sten har tagits från rensvallar längsmed strandkanten och lagts tillbaka i bäckfäran.